

РЕШЕНИЕ

№ 38

гр. В. 14.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – В., I-ВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: А. М. П.

Членове: В. Й. М.
В. Р. Г.

при участието на секретаря К. Г. И.
като разгледа докладваното от В. Р. Г. Въззивно гражданско дело № 20241300500042 по описа за 2024 година

Делото е образувано по въззивна жалба на адв. Р. Д., процесуален представител на И. Г. И., против Решение № 670/20.10.2023 по гр.д № 2223/2022 г по описа на РС- В.

Въззивникът – И. И. счита, че обжалваното решение е постановено в противоречие на материалните и процесуални норми. Посочва, че съдебното решение е необосновано, като прави анализ на доказателствата.

Оспорва изводът на районния съд, относно дължимостта на обезщетение за отпуск на г-н И. за 2018 и 2019 години. Излага доводи, в които се твърди, че правото на ползване на отпуск се погасява с 3-годишен давностен срок, но не и обезщетението за заплащане на неизползван отпуск, като за него важат правилата на 5-годишната давност. Посочва, че в заключението си вещото лице е посочило, че г-н И. е имал право на 76 календарни дни, като са му изплатени обезщетения само за 45 работни дни и че му се дължи обезщетение за 31 работни дни. Твърди, че първоинстанционния съд не се е произнесъл за оспорваните заповеди за отпуск.

Счита, че постановеното решение е тенденциозно и не е съобразено с писмените доказателства и с разпределението на доказателствената тежест.

В законния двуседмичен срок по чл.263 ГПК ответникът Т. Т. ЕООД с ЕИК:. не е подал отговор.

В съдебно заседание въззивникът – И. И., чрез адв. Д. поддържа депозираната жалба. В писмена защита отново посочва, че правото на ползване на отпуск се погасява с тригодишна давност, но не и правото за заплащане на неизползвания отпуск. Изказва доводи, че посоченото право се погасява с 5-годишна давност. Излага възражения, че Районен съд – В. не се е произнесъл за направените от нея оспорвания за документи от 2022 година, както и за документи от 2018 година. Посочва, че съдът не изложил доводи и не се е позовал на разпоредбите на чл. 6, пар.6 ал.1 от Регламент/ЕС/561/2006 .

В съдебно заседание въззиваемата страна – юрк. М. Р., пълномощник на Т. Т. ЕООД с ЕИК:. се явява лично, като оспорва подадената въззивна жалба. Моли да се постанови решение, с което да се остави без уважение подадената въззивна жалба и се потвърди първоинстанционното решение. Претендира разноски. В писмена защита се излагат доводи за давността на правото на ползване на платен годишен отпуск. Оборват се твърденията на въззивника, изложени във въззивната жалба. Моли да се потвърди първоинстанционното решение, като правилно и законосъобразно, прави анализ на приложените доказателства, като акцентира на дадени заключения от вещото лице в производството пред Районен съд – В.

Окръжен съд - В., в качеството си на въззивна инстанция, като съобрази наведените във въззивната жалба оплаквания, доводите на страните и като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК от легитимирана страна, с правен интерес да обжалват постановения първоинстанционен съдебен акт, поради което е процесуално допустима.

В изпълнение на задълженията си по чл. 269 ГПК въззивният съд следва служебно да провери валидността на обжалваното решение и допустимостта му в обжалваната част. В изпълнение на тази проверка съдът намира, че съдебният акт не страда от пороци, водещи до неговата нищожност –

постановен е от законен състав, в пределите на правораздавателната власт на съда, изготвен е в писмена форма, подписан е и е разбираем.

Не са налице и процесуални нарушения, като счита че първоинстанционното решение е допустимо.

При извършване на въззивния контрол за законосъобразност и правилност върху първоинстанционното решение, в рамките, поставени от въззивната жалба, настоящата инстанция, след преценка на събраните пред районен съд доказателства, намира, че обжалваното решение е правилно, поради което следва да бъде потвърдено.

Този състав на съда счита, че формираната от първоинстанционния съд фактическа обстановка, така както е изложена в мотивите на решението, е пълна, правилна и кореспондираща с доказателствения материал и с оглед разпоредбата на чл. 272 от ГПК препраща своята фактическа обстановка към нея. Същата е приета на базата на приетите в първоинстанционния процес писмени доказателства, експертизи и свидетелски показания.

Безспорни между страните (а и установени от събраните пред РС писмени и гласни доказателства) са следните обстоятелства:

Въззивникът И. Г. И. е работил в дружество „Т. Т. ООД – В. по трудово правоотношение на длъжност „шофьор товарен автомобил – международни превози“ до 17.10.2022 г. Същият е освободен от работа със Заповед № 90 от 17.10.2022 г. на управителя на въззиваемата страна - „Т. Т.“ ООД. Съгласно трудовите правоотношения между страните, работникът И. е имал право да ползва платен годишен отпуск.

Спорът пред настоящата инстанция се свежда до това: какъв е използвания период на платен годишен отпуск и дали след прекратяване на трудовото правоотношение на работодателят е изплатил правилно обезщетението за неизползвания платен годишен отпуск.

Жалбоподателят И. навежда оплаквания, че му се дължи обезщетение за неизползван платен годишен отпуск в общ размер на 2200.00 лева за следните години: за 2018 г. в размер на 13 дни; за 2019 г. в размер на 15 дни; за 2021 г. в размер на 22 дни и за 2022 г. в размер на 9 дни, ведно със законната лихва за забава от датата на предявяването на иска – 27.10.2022 г. до окончателното изплащане на главницата.

Работодателят от своя страна, оспорва изцяло основателността на иска, като твърди, че част от претендираното обезщетение е погасено по давност за 2018 г. и за 2019 г. А за останалите искиви претенции посочва, че И. е ползвал платени годишни отпуски, а неползваните дни са му заплатени. Твърди, че за времето на ползване на отпуск му е заплатено трудово възнаграждение по чл. 177 от КТ.

Настоящата инстанция, счита че районният съд е постановил допустимо и правилно решение, изцяло съобразено със закона и съдебната практика.

По отношение на възражението на адв. Д., че правото на ползване на платен годишен отпуск се погасява с три годишна давност, а правото на заплащане на същото се погасява с пет годишна давност, съдът счита същото за неоснователно.

Настоящият съдебен състав, съобразявайки разпоредбата на чл. 176а, ал. 1 КТ, според която когато платеният годишен отпуск или част от него не е ползван до изтичане на две години от края на годината, за която се полага, независимо от причините за това, правото на ползването му се погасява по давност, както и тази на чл. 224, ал. 1, според която при прекратяване на трудовото правоотношение работникът или служителът има право на парично обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск за текущата календарна година пропорционално на времето, което се признава за трудов стаж, и за неизползвания отпуск, отложен по реда на чл. 176, правото за който не е погасено по давност, намира, че доколкото с изтичането на горепосочения срок се погасява правото на ползване на отпуска, се погасява и възможността за претендиране на обезщетение за този неизползван отпуск, което става ясно от буквалния прочит на закона /"... има право на парично обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск... правото за който не е погасено по давност... "/. В случая, макар законодателят да е употребил изрази "по давност", правото на ползване на отпуска /респ. на обезщетение/ се погасява по силата на самата законова разпоредба. Това е така, доколкото правото на обезщетение при прекратяване на трудовото правоотношение замества реалното ползване на платения годишен отпуск и съществува, доколкото работникът или служителът има право на отпуск. А след като работникът или служителът в рамките на действащото правоотношение няма право да ползва отпуска, логично няма и право да получи обезщетение за

право, което вече няма. Тук следва да се има предвид, че целта на цитираните законови разпоредби при тяхното приемане е била именно да се прекрати съществуващата към онзи момент практика на "натрупване" на неизползван през годините отпуск, който след това да се изплаща при прекратяване на трудовото правоотношение, а не реално да се ползва от работниците и служителите. Именно поради това, понастоящем при прекратяване на правоотношението работодателят дължи обезщетение за неизползвания отпуск, съобразявайки горната разпоредба, без да е длъжен да обективира пред работника или служителя възражение за изтекла давност.

Правилно контролирания съд е приел, че правото да ползва платен годишен отпуск, съответно обезщетението за него за годините 2018 и 2019 година са погасени по давност, като срокът им е изтекъл съответно на 31.12.2020 г. и на 31.12.2021 г.

По отношение на твърдяната от процесуалния представител на въззивника три годишна давност, настоящият съдебен състав намира същата за неоснователна. На основание чл. 358, ал. 1 и ал. ал. 2, т. 2 КТ, искът за заплащане на обезщетение за неизползван отпуск следва да бъде предявен в срок от три години, считано от деня, в който е следвало да бъде изплатено дължимото обезщетение за неизползван отпуск. Но този срок, се отнася само и единствено за предявяването на иск за заплащане на обезщетение.

Неоснователни са доводите във въззивната жалба, че правото на ползване на част от претендирания отпуск не е погасено по давност. Действително, в случая се претендира обезщетение за неизползван отпуск за 2018 г. и 2019 г. , но с прекратяване на трудовото правоотношение през 2022 г., когато правото на ползване на отпуск е било погасено по давност, като същото не може да се преобразува в право на обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ.

По отношение на твърденията за прилагане на 5- годишна давност, Окръжен съд – В. изцяло се солидаризира с изводите на Районен съд – В., че нормите на Кодекса на труда са специални спрямо приложението на общите норми и имат примат над тях.

По отношение на направените възражения за липсата на произнасяне на оспор. документи в първоинстанционното производство, Окръжен съд – В. счита същото за неоснователно.

В производството пред районен съд – В. ищецът е оспорил няколко документа. В протокол от проведено съдебно заседание на 29.05.2023 г. процесуалния представител на ответника е оспорила подадените писмени доказателства – фотокопии от дигитални карти, като е направено искане да се представят заявленията от 2018 г. в оригинал. Съдът на основание чл. 190 от ГПК е задължил ответната страна да ги представи в оригинал, като същите са представени от Дружеството-работодател. В проведено следващо съдебно заседание на 05.07.2023 г., процесуалния представител на ищеца, твърди че е „открила“ производство по чл. 193 от ГПК за документи от 2018 г. В проведено съдебно заседание на 21.09.2023 г. процесуалния представител на Дружеството ответник е заявил, че се е отказал да ползва оспорваните документи като доказателства.

С оглед, гореизложеното възражението за допуснато процесуално нарушение, а именно липсата на произнасяне на районен съд за отпаднали доказателства се явява ирелевантно и неоснователно.

По отношение на направеното оспорване на представените документи с молба от 02.05.2023 г., съдът счита същото за неоснователно. Съгласно разпоредбата на чл. 193 ал. 3 от ГПК, тежестта за доказване неистинността на документа пада върху страната, която го оспорва. В настоящия случай, не е посочено какво се оспорва, дали съдържание и/или авторство на документа, поради което възражението се явява неоснователно. Не е и без значение факта, че оспорваните документи, в последствие са прегледани в оригинал от вещо лице, като на база на тях са изготвени две заключения, които са приети от страните.

По отношение на възражението за размера на броят дните, представляващ платен годишен отпуск, съответно изплащане на обезщетение на същите, Окръжен съд – В. изцяло се солидаризира с изводите на Районен съд – В., които са правилни, логични и последователни.

Приетите и неоспорваните от страните заключения на вещото лице, се допълват и от обявеното за безспорно между страните обстоятелство, че общият размер на дните за 2020 г., 2021 г. и 2022 г. е 45 дни, за които на ищеца му е заплатено обезщетение по чл. 224, ал. 1 от КТ от ответника.

Районен съд – В. правилно е достигнал до извода, че е ирелевантно обстоятелството, че някои от отпуските през 2022 г. не са по искане на ищеца,

а същият е бил пуснат в отпуск на основание чл. 173, ал. 4, предложение 1 от КТ от работодателя поради престой, свързан с аварияне автомобила на ищеца през месец март 2022 г. Следва и да се подчертае, че това обстоятелство, не е обект на изследване на настоящия процес, предвид депозираната искова молба и изложените твърдения в нея.

По отношение на възражението за задължително прилагане на чл. 6, пар.6 ал.1 от Регламент/ЕС/561/2006 предвид примата на нормите на ЕС пред българското законодателство, настоящия съдебен състав счита същото за неоснователно.

Предмет на настоящото производство е предявеният от И. И. осъдителен иск срещу бившия си работодател за изплащане на обезщетение за неизползван годишен отпуск. В производството пред Районен съд – В. е изготвен доклад, съгласно правилата на чл. 146 от ГПК, в който са изяснени:

1. обстоятелствата, от които произтичат претендираните права и възражения;
2. правната квалификация на правата, претендирани от ищеца, на насрещните права и възраженията на ответника;
3. кои права и кои обстоятелства се признават;
4. кои обстоятелства не се нуждаят от доказване;
5. как се разпределя доказателствената тежест за подлежащите на доказване факти.

Същият е приет от страните, без възражение, като с приемането на доклада се очертават рамките на спорните права между страните. По делото няма предявен иск, в който се посочва за нарушаване правото на почивка на работника на основание посочения Регламент. Поради тази причина, наведеното възражение в писмената защита се явява ирелевантно и неоснователно за настоящия спор.

За да бъде уважен искът по чл. 224, ал. 1 КТ е необходимо да се установи, че ищецът е работил по трудово правоотношение с ответника, че същото е прекратено, размерът на неползвания платен годишен отпуск към датата на прекратяване на правоотношението, както и размерът на последното получено от ищеца брутно трудово възнаграждение за пълен работен месец преди уволнението, на база на което да се изчисли обезщетението. Право на

обезщетение за неизползван платен годишен отпуск възниква само при прекратяване на трудово правоотношение, като основанието за прекратяване е без значение. Втората предпоставка, за да се изпълни фактическият състав на разпоредбата на чл. 224, ал. 1 КТ е работникът/служителят да не е използвал полагащия му се платен годишен отпуск за календарната година на прекратяване или за предходни години. В случая от събраните по делото доказателства се установява, че със Заповед № 90 от 17.10.2022 г. е прекратено трудовото правоотношение между страните, като на въззивника е изплатена сума в размер на 1673.22 лева, представляваща обезщетение по чл. 224, ал. 1 от КТ за 45 дни, а именно: 25 дни за 2020 г., 19 дни за 2021 г. и 1 ден за 2022 г.

По отношение на разноските:

Съгласно трайно установена съдебна практика, че при отхвърляне на предявения от работника иск с предмет трудов спор, заплатените от ответника разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат на основание чл. 78 от ГПК. Разпоредбата на чл. 359 КТ се тълкува в смисъл, че работниците и служителите се освобождават от дължимите към съда такси и разноски, които включват държавната такса и разноските за призоваване на свидетели, за вещи лица и по извършване на оглед / чл. 75 ГПК/, но не ги освобождава при отхвърляне на иска от отговорността за разноски за адвокатско възнаграждение, направени от насрещната страна по делото. Разпоредбата на чл. 78, ал.1 ГПК, която регламентира подлежащите на присъждане разноски в исковото производство, обособява заплатеното от страната възнаграждение за адвокат като самостоятелно перо, отделно от заплатените такси и други разноски.

В чл. 78, ал. 8 от ГПК изрично е уредено, че в полза на юридически лица и еднолични търговци се присъжда адвокатско възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт. По делото е представен и неоспорен списък с разноски.

С оглед изхода от спора в полза на ответника следва да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер от 360 лв.

Воден от гореизложеното, Съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 670/20.10.2023 по гр.д № 2223/2022 г по описа на РС- В, като правилно и законосъобразно.

ОСЪЖДА И. Г. И. с ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. В., чрез адвокат Р. Д., да заплати на „Т. Т.“ ООД , ЕИК. със седалище и адрес на управление: гр. В., разноси по делото в размер на 360.00 лева – юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____